

การศึกษาแนวทางพัฒนาศักยภาพการเรียนการสอน รายวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและการสืบค้น

The study on teaching development method of Thai for communication and information retrieval subject

ฐิติรดา เปรมปรี^{1*}

Thitirada Prampree^{1*}

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ประเมินการจัดการเรียนการสอนรายวิชา 1150011 ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและการสืบค้นของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ 2) เพื่อศึกษาความต้องการและปัญหาในการเรียนการสอน โดยใช้แบบสอบถามมีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.81 สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling) จำนวน 222 คน ผลการวิจัยพบว่าความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพในการเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.81 ด้านความต้องการในด้านเนื้อหาแบ่งเป็น 6 หน่วย นักศึกษามีความต้องการโดยรวมไม่แตกต่างกัน ข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนการสอน 1) ต้องการปรับปรุงเนื้อหาให้มีรายละเอียดน้อยลง 2) ต้องการจัดทำเอกสารประกอบการสอน

คำสำคัญ: ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและการสืบค้น แนวทางพัฒนาศักยภาพการเรียนการสอน ประเมินการจัดการเรียนการสอน

Abstract

The purposes of this research were 1) to evaluate in management of instructional activities subject 1150011 Thai for communication and information retrieval by students from Chaiyaphum Rajabhat University and 2) to study the requirements and problems in the instructional activities. The validity of questionnaires that used to measure was 0.81 and the statistics used in the data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation and the purposive sampling consisted of 222 persons. The results of the study showed that the mean of the attitude about the circumstance in the instructional activity was at 3.81 in total. The need of the contents was divided into 6 units, but the needs of students were not different as a whole. The recommendations in management of instructional activities are 1) require the instructors to adjust the contents and decrease the details and 2) require the handouts for the teaching.

Keywords: Thai for communication and information retrieval, teaching development method, evaluation of teaching

¹ สาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ ชัยภูมิ 36000

¹ Department of Education in Thailand, Chaiyaphum Rajabhat University, Chaiyaphum 36000, Thailand

* Corresponding author. E-mail: aon_2523@hotmail.com

บทนำ

ปัจจุบันการจัดการเรียนการสอน รายวิชา 1150011 ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและการสืบค้นของหมวดวิชาศึกษาทั่วไปได้จัดการเรียนการสอนให้นักศึกษาระดับปริญญาตรีทุกสาขาวิชา ซึ่งสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานและกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 (TQF) หลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2555 มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ มีกรอบแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตจากวิชาศึกษาทั่วไปแห่งชาติ โดยให้ครอบคลุมมาตรฐานผลการเรียนรู้ 5 ด้าน คือ

1. การสื่อสารและการเรียนรู้ (communication & self-learning)
2. การคิดวิเคราะห์และเชิงวิพากษ์ (analytical and critical thinking)
3. คุณธรรม จริยธรรม คุณค่าของชีวิตในสังคม (morals, ethics, values of life in society)
4. วัฒนธรรมและภูมิปัญญา (cultures and intellects)
5. ความรอบรู้และการปรับตัวในยุคโลกาภิวัตน์ (well-rounded and adaptation to globalization)

ทั้งนี้หมวดวิชาการศึกษาทั่วไปประกอบด้วยเนื้อหาสาระของ 4 กลุ่มวิชา ได้แก่ กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีการจัดบูรณาการเนื้อหาสาระเข้าด้วยกันเพื่อให้เห็นการเชื่อมโยงขององค์ความรู้และการใช้ประโยชน์ จึงเป็นรายวิชาบังคับที่ทุกคนต้องเรียนในระดับปริญญาตรี จากคุณลักษณะบัณฑิต 5 ด้าน

ได้จัดทำเป็นโครงสร้างหมวดรายวิชาศึกษาทั่วไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรีทุกสาขา ด้วยเหตุนี้รายวิชา 1150011 ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและการสืบค้น หมวดรายวิชาศึกษาทั่วไป จึงจำเป็นต้องจัดการเรียนการสอนให้นักศึกษาระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิทั้ง 6 คณะ ได้แก่ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คณะครุศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม และคณะวิทยาการจัดการ

อย่างไรก็ตามการจัดการเรียนการสอนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 พบว่ามีนักศึกษาแต่ละหมู่เรียนที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชานี้มีปริมาณมาก ทำให้เกิดปัญหาหลายประการ เช่น ปัญหาที่เกิดจากนักศึกษา ปัญหาที่เกิดจากการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ผู้สอน จากการสำรวจ พบว่าหมวดวิชาศึกษาทั่วไปยังขาดการประเมินผลด้านสภาพการจัดการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสมแก่นักศึกษา ทั้งนี้เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนสัมฤทธิ์ผลได้ตามวัตถุประสงค์ของรายวิชาที่มุ่งให้นักศึกษาได้เห็นความสำคัญของภาษาไทยที่เป็นเครื่องมือสื่อสารและการสืบค้นสารต่างๆ จากทรัพยากรสารสนเทศ การสรุป การตีความ การขยายความและการนำเสนอผล การสืบค้นจากสารที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน โดยเน้นกระบวนการทักษะสัมพันธ์ทางภาษา ผู้วิจัยได้ตระหนักและให้ความสำคัญต่อการวิจัยนี้ เพราะผลการวิจัยที่ได้สามารถนำมาเป็นแนวทางปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ อีกทั้งเป็นการสำรวจความต้องการด้านการเรียนในเนื้อหาวิชา ซึ่งสามารถ

นำข้อมูลไปปรับปรุงเอกสารประกอบการสอน และการจัดสภาพการเรียนรู้การสอนให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษาได้อีกทางหนึ่ง โดยการวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ประเมินการจัดการเรียนการสอนรายวิชา 1150011 ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและการสืบค้น ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ 2) เพื่อศึกษาความต้องการและปัญหาในการเรียนการสอน

วิธีการศึกษา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ ที่ลงทะเบียนเรียน 1150011 ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและการสืบค้น โดยใช้การเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling) จำนวนจากสูตรของ Taro Yamane (พวงรัตน์, 2530) ระดับความเชื่อมั่น 95 กลุ่มตัวอย่างจำนวน 222 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สถานภาพของนักศึกษา

ตัวแปรตาม ได้แก่ สภาพและปัญหาในการเรียนการสอน

การสร้างเครื่องมือและขั้นตอนการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือวิจัย ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในแต่ละด้านทั้ง 4 ด้านเพื่อใช้เป็นแนวทางการเขียนข้อคำถาม
2. การกำหนดขอบข่ายในการสร้างแบบสอบถามให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะตามตัวแปรที่ศึกษามีลักษณะเป็นแบบสอบถาม 1 ชุด แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนรายวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและสืบค้น มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) ระดับ คือมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด มีเกณฑ์การให้น้ำหนักคะแนนโดยการสร้างเครื่องมือการวัดในแบบของลิเคิร์ต (Likert) ดังนี้

ระดับความพึงพอใจในการจัดการศึกษา
มากที่สุด 5 คะแนน

ระดับความพึงพอใจในการจัดการศึกษา
มาก 4 คะแนน

ระดับความพึงพอใจในการจัดการศึกษา
ปานกลาง 3 คะแนน

ระดับความพึงพอใจในการจัดการศึกษาน้อย
2 คะแนน

ระดับความพึงพอใจในการจัดการศึกษา
น้อยที่สุด 1 คะแนน

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง ความต้องการเรียนในด้านเนื้อหาในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง ความต้องการเรียนในด้านเนื้อหาที่มีความเหมาะสมในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง ความต้องการเรียนในด้านเนื้อหาในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง ความต้องการเรียนในด้านเนื้อหาที่มีความเหมาะสมในระดับน้อย

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการการเรียนในด้านเนื้อหาวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและการสืบค้น มีลักษณะเป็นแบบ

มาตราส่วนประมาณค่า ระดับคือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด มีเกณฑ์การให้น้ำหนักคะแนนโดยการสร้างเครื่องมือการวัดในแบบของลิเคิร์ต (Likert)

ตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ เกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนรายวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและการสืบค้น

3. นำแบบสอบถามที่ได้ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) และปรับปรุงแก้ไข วิธีที่ใช้ในการตรวจสอบคือการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหาหรือ IOC ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหาหรือ IOC=1.00

4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (try out) กับนักศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ ครอนบาค (Cronbach, 1971) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.91

5. ปรับปรุงแบบสอบถามและจัดพิมพ์

6. นำแบบสอบถามไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของของแบบทดสอบแต่ละข้อโดยใช้สูตร IOC หาค่าเฉลี่ยดัชนีความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด (สมนึก, 2544)

2. การหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (reliability) โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (alpha coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1971)

3. ค่าร้อยละ

4. ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)

5. ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ผลการศึกษาและอภิปรายผล

การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยแบ่งการนำเสนอออกเป็น 4 ตอน ตามความมุ่งหมายของการวิจัย ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบวัดสถานภาพและข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพและข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษา ด้านเพศพบว่านักศึกษาที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 61.31 เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 นักศึกษาที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาสาขาวิชานิติศาสตร์ และสาขาวิชาภาษาอังกฤษ คิดเป็นร้อยละ 22.51 รองลงมาคือนักศึกษาสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา คิดเป็นร้อยละ 19.41 รองลงมาคือนักศึกษาสาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์คิดเป็นร้อยละ 18.11 รองลงมาคือ นักศึกษาสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ คิดเป็นร้อยละ 14.41 น้อยสุด เป็นนักศึกษาสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 3.21

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพในการเรียนการสอนภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและการสืบค้น ของนักศึกษาแบ่งการประเมินออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ ด้านเนื้อหาวิชา ด้านการจัดการเรียนการสอน/ผู้สอน สื่อประกอบการสอน เอกสารประกอบการสอน และด้านการวัดและประเมินผลทั้งหมดมีจำนวน 23 ข้อ เป็นมาตราส่วนประมาณค่าตามแบบของลิเคิร์ตในแต่ละข้อมีคำถาม 5 ระดับ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพในการเรียนการสอนภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและการสืบค้นของนักศึกษา ดังแสดงใน (Table 1)

Table 1 Conditions of Thai language learning for communication and information retrieval subject.

conditions of Thai language learning for communication and information retrieval subject	mean	S.D.	level
1. contents			
1) the contents covered the course description	3.96	1.84	high
2) the difficulty of content	3.73	1.91	high
3) the amouth of course content on each chapter	3.71	1.87	high
4) the content of each chapter is compatible	3.78	1.91	high
5) the content is matched with learners' requirement and interest	3.72	1.87	high
6) the content is suitable with learners' capability	3.62	1.86	high
7) the learners can apply the knowledge from the content	3.75	1.95	high
total mean	3.75	1.89	high
2. teaching management			
8) the teaching management is related to the learning objectives	3.91	1.86	high
9) teachers use various teaching techniques	3.81	1.88	high
10) teachers prepare activities for practicing four English skills	3.78	1.88	high
11) teachers realize the different of learners	3.65	1.84	high
12) teachers are having communication skills on transferring knowledge	3.88	1.87	high
13) teachers can manage the class in relation to the contents of each chapter	3.81	1.91	high
14) teachers manage the class in the relaxing conditions	3.71	1.92	high
total mean	3.78	1.88	high
3. teaching media			
15) there are various teaching media which related to the class activities	3.76	1.79	high
16) the teaching media are on-dated and interesting	3.62	1.88	high
17) the teaching media are correct and completed	3.85	1.91	high
total mean	3.74	1.86	high

Table 1 Conditions of Thai language learning for communication and information retrieval subject.
(continue)

conditions of Thai language learning for communication and information retrieval subject	mean	S.D.	level
4. teaching documents			
18) there are various teaching documents which related to the classroom activities	3.78	1.91	high
19) the teaching documents are on-dated and interesting	3.68	1.85	high
20) the teaching documents are correct and completed	3.77	1.86	high
total mean	3.74	1.87	high
5. measurement and evaluation			
21) the measurement is compatible with learning objectives	3.84	0.915	high
22) teachers are having various ways of measurement and evaluation	3.77	0.916	high
23) teachers are having exact period of measurement and evaluation throughout the semester	3.82	0.913	high
total mean	3.81	1.91	high

จาก (Table 1) แสดงสภาพในการเรียนการสอนรายวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและการสืบค้นในแต่ละด้าน ได้แก่

1. ด้านเนื้อหาวิชาแบ่งออกเป็น 7 ข้อ (ข้อ 1-7) โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.75$) ซึ่งค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ เนื้อหาครอบคลุมรายวิชา ($\bar{x} = 3.96$) ค่าเฉลี่ยรองลงมาคือ เนื้อหารายวิชาแต่ละบทมีความสอดคล้องต่อเนื่องกัน ($\bar{x} = 3.78$) ค่าเฉลี่ยรองลงมาคือ ผู้เรียนสามารถนำความรู้จากเนื้อหาที่เรียนไปประยุกต์ใช้ได้ ($\bar{x} = 3.75$) ค่าเฉลี่ยรองลงมาคือ ความยากง่ายของเนื้อหาวิชา ($\bar{x} = 3.73$) ค่าเฉลี่ยรองลงมาคือ ปริมาณเนื้อหาสาระของวิชาในแต่ละบท

($\bar{x} = 3.71$) และค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ เนื้อหาวิชาเหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน ($\bar{x} = 3.62$)

2. ด้านการจัดการเรียนการสอน/ผู้สอนแบ่งออกเป็น 7 ข้อ (8-14) โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.78$) ซึ่งค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ($\bar{x} = 3.91$) ค่าเฉลี่ยรองลงมาคือ ผู้สอนมีทักษะในการถ่ายทอดความรู้ ($\bar{x} = 3.88$) ค่าเฉลี่ยรองลงมาคือ ผู้สอนใช้วิธีการสอนที่หลากหลายมีค่าเฉลี่ยเท่ากับผู้สอนจัดการเรียนการสอนสัมพันธ์กับเนื้อหาวิชาในแต่ละบท ($\bar{x} = 3.81$) ค่าเฉลี่ยรองลงมาคือ ผู้สอนจัดกิจกรรมให้นักศึกษาได้ฝึกทักษะทางภาษา

ทั้ง 4 ทักษะ ($\bar{X} = 3.78$) ค่าเฉลี่ยรองลงมาคือ ผู้สอนจัดการเรียนการสอนให้มีบรรยากาศที่ผ่อนคลาย ($\bar{X} = 3.71$) และค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ผู้สอนคำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละบุคคล ($\bar{X} = 3.65$)

3. สื่อประกอบการสอนแบ่งออกเป็น 3 ข้อ (ข้อ 15-17) โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.74$) ซึ่งค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ สื่อการสอนมีความถูกต้องสมบูรณ์ ($\bar{X} = 3.85$) ค่าเฉลี่ยรองลงมาคือ สื่อการสอนมีความหลากหลายและสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.76$) และค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ สื่อการสอนมีความทันสมัย น่าสนใจ ($\bar{X} = 3.62$)

4. เอกสารประกอบการสอน แบ่งออกเป็น 3 ข้อ (ข้อ 18-21) โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.74$) ซึ่งค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ เอกสารประกอบการสอนมีความหลากหลายและสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.78$) ค่าเฉลี่ยรองลงมาคือ เอกสารประกอบการสอนมีความถูกต้องสมบูรณ์ ($\bar{X} = 3.77$) และค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ เอกสารประกอบการสอนมีความทันสมัย น่าสนใจ ($\bar{X} = 3.68$)

5. ด้านการวัดผลและประเมินผล แบ่งออกเป็น 3 ข้อ (ข้อ 21-23) โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.81$) ซึ่งค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การวัดผลสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ค่าเฉลี่ยรองลงมาคือ ผู้สอนมีการวัดผลและประเมินผลเป็นระยะตลอดภาคการศึกษา ($\bar{X} = 3.82$) และค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ผู้สอนใช้วิธีการวัดและประเมินผลหลายๆ วิธี ($\bar{X} = 3.77$)

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการการเรียนรู้ในด้านเนื้อหา รายวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร มีจำนวน 13 ข้อ เป็นมาตราส่วนประมาณค่าตามแบบของลิเคิร์ต และแต่ละข้อมีคำถาม 5 ระดับ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการการเรียนรู้ในด้านเนื้อหา รายวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและการสืบค้น จำนวน 6 หน่วย พบว่านักศึกษามีความต้องการการเรียนรู้ในด้านเนื้อหาเรียงตามลำดับความต้องการ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ หน่วยที่ 5 การเขียนรายงานทางวิชาการ ($\bar{X} = 3.92$) ค่าเฉลี่ยรองลงมาคือ หน่วยที่ 6 การนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้า ($\bar{X} = 3.91$) ค่าเฉลี่ยรองลงมาคือ หน่วยที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร ($\bar{X} = 3.87$) ค่าเฉลี่ยรองลงมาคือ หน่วยที่ 2 การรับสารเพื่อพัฒนาปัญญา และหน่วยที่ 4 การอ้างอิงและการเขียนบรรณานุกรมที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{X} = 3.83$) และค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ หน่วยที่ 3 สารสนเทศและการสืบค้น ($\bar{X} = 3.76$)

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดถามถึงปัญหา ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนการสอน รวบรวมข้อมูล ได้แก่ 1) เนื้อหายากในรายวิชามีความละเอียดมากควรปรับปรุง 2) ต้องการให้จัดทำเอกสารประกอบการสอน

ผลการวิจัยดังกล่าวอภิปรายผล ดังนี้

1. ตามโครงสร้างหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป พ.ศ. 2548 ซึ่งกำหนดให้นักศึกษาเรียนรายวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและการสืบค้น ทำให้สาขาวิชาภาษาไทยมีความจำเป็นต้องจัดการเรียนการสอนรายวิชาดังกล่าวให้แก่ นักศึกษาของ

มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ ผู้วิจัยเลือกใช้กลุ่มตัวอย่างประชากรแบบเจาะจง เฉพาะนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียน ได้แก่ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป สาขาวิชานิติศาสตร์ สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ สาขาวิชาภาษาอังกฤษ และสาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์ พบว่าสถานภาพและข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษาที่ตอบแบบสอบถามจำนวน 222 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 61.31 เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 นักศึกษาที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาสาขาวิชานิติศาสตร์ และสาขาวิชาภาษาอังกฤษ คิดเป็นร้อยละ 22.51 รองลงมาคือนักศึกษาสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา คิดเป็นร้อยละ 19.41 รองลงมาคือนักศึกษาสาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 18.11 รองลงมาคือนักศึกษาสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ คิดเป็นร้อยละ 14.41 น้อยสุดเป็นนักศึกษาสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 3.21

2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพในการเรียนการสอนรายวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและการสืบค้นของนักศึกษา มีจำนวน 23 ข้อ เป็นมาตราส่วนประมาณค่าตามแบบของลิเคิร์ตแต่ละข้อมีค่าถาม 5 ระดับ ผู้วิจัยได้ดำเนินการหาค่าเฉลี่ยเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสำหรับการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ของบุญชม (2545) โดยแบ่งการประเมินสภาพในการเรียนการสอนรายวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและการสืบค้นออกเป็น 5 ด้าน ดังนี้

2.1 ด้านเนื้อหา มีเนื้อหาที่ครอบคลุมตรงตามคำอธิบายรายวิชา โดยเนื้อหาสาระของวิชาในแต่ละบทมีปริมาณที่เหมาะสมสอดคล้องต่อเนื่องกัน

ตรงกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียน ซึ่งผู้เรียนสามารถนำความรู้จากเนื้อหาที่เรียนไปประยุกต์ใช้ได้ ซึ่งสอดคล้องกับกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2535) กล่าวว่าการจัดการเรียนการสอนเป็นการดำเนินกิจกรรมของครู เพื่อให้หลักสูตรสัมฤทธิ์ผลอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการจัดการเรียนการสอนให้มีสภาพที่เหมาะสมกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรมีการกำหนดจุดประสงค์การเรียนการสอนที่เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน

2.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน/ผู้สอน รายวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและการสืบค้น มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ มีการจัดการเรียนการสอน/ผู้เรียนได้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2535) ผู้สอนใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย โดยผู้สอนควรคำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละบุคคลกล่าว คือ การมอบหมายงานต้องคำนึงถึงความสามารถของผู้เรียนและสอดคล้องกับลำดับวิธี (2537) กล่าวถึงการสอนที่ดีไว้ว่าครูควรส่งเสริมให้นักเรียนเรียนด้วยการกระทำพยายามให้เด็กมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน สามารถแสดงออกตามความถนัดของแต่ละคนได้

ผู้สอนจัดการเรียนการสอนให้มีบรรยากาศที่ผ่อนคลาย ผู้สอนต้องพยายามสร้างบรรยากาศให้เป็นกันเอง เพื่อให้ผู้เรียนรู้สึกอบอุ่นสบายใจเป็นสุข สะดวกสบายในการเรียน นอกจากนี้ผู้สอนต้องมีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ สามารถจัดการเรียนการสอนสัมพันธ์กับเนื้อหาของวิชา ผู้สอนต้องมีความสามารถในการใช้ภาษาสื่อสาร รู้จักหลักการพูด การอภิปรายบทเรียนแจ่มชัด รู้จักใช้ภาษาถูกต้อง

2.3 สื่อประกอบการสอน รายวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและการสืบค้น ผู้สอนใช้สื่อประกอบการสอน ได้แก่ เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ เครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรมไมโครซอฟต์พาวเวอร์พอยต์ (Microsoft powerpoint) เป็นต้น สื่อประกอบการสอนดังกล่าวมีความหลากหลายและสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอน ทันสมัย น่าสนใจ ถูกต้องสมบูรณ์ สอดคล้องกับสไต (2542) ได้กล่าวถึงเทคนิคการใช้สื่อการสอนไว้ว่าต้องเลือกใช้สื่อและอุปกรณ์ให้เหมาะสมกับบทเรียน ผู้สอนสามารถเลือกใช้สื่อและอุปกรณ์การสอนอย่างคุ้มค่า ผู้เรียนได้รับความรู้และเกิดประสบการณ์ได้จริง ซึ่งสอดคล้องกับอาภรณ์ (2540) กล่าวไว้ว่าสื่อการสอนหมายถึงเครื่องมือหรืออุปกรณ์ต่างๆ ที่ครูนำมาใช้ประกอบการสอนเพื่อให้การสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพนักเรียนให้ความสนใจต่อบทเรียนและเกิดการเรียนรู้ได้ตรงตามจุดประสงค์

2.4 เอกสารประกอบการสอน รายวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและการสืบค้น ผู้สอนได้จัดหาเอกสารประกอบการสอนประจำรายวิชาที่มีความหลากหลายสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอน มีความทันสมัย น่าสนใจ ถูกต้องสมบูรณ์ ซึ่งสอดคล้องกับบุปผา (2549) ได้ทำวิจัยการใช้เอกสารประกอบการสอนเรื่องการร้อยมาลัยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปรากฏว่าเอกสารประกอบการสอนที่สร้างขึ้นโดยรวมมีค่าคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 1.51 คะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และสอดคล้องกับสุรพันธ์ (2538) รายงานผลการสร้างเอกสารประกอบการสอน รายวิชา ส 133 ประชากร

กับสิ่งแวดล้อมว่ามีจุดประสงค์เพื่อแก้ปัญหาขาดสื่อจากการทดลองพบว่าเอกสารประกอบการสอนสามารถช่วยให้ประสิทธิภาพการเรียนการสอนดีขึ้น

2.5 ด้านการวัดและประเมินผล รายวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและการสืบค้น ผู้สอนมีการวัดและประเมินผลได้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ มีการใช้วิธีวัดและประเมินผลหลายๆ วิธี โดยผู้สอนมีการวัดและประเมินผล เป็นระยะตลอดภาคการศึกษา ใช้การประเมินผลแบบอิงเกณฑ์ (criterion reference evaluation) และอิงกลุ่มตามความเหมาะสมกับบริบทของนักศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับสุรพันธ์ (2538) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการประเมินผลการสอนไว้ว่า สิ่งสำคัญในการศึกษาและการดำเนินการใดๆ ก็ตามต้องคำนึงถึงวัตถุประสงค์เป็นลำดับแรก การประเมินผลการสอนควรมีการพิจารณาโดยละเอียดว่าประเมินไปเพื่อจุดมุ่งหมายใดของการประเมินการสอน และผลที่ได้จากการประเมินสามารถนำไปใช้วิเคราะห์ปรับปรุงคุณภาพการสอนให้ดีขึ้น และการประเมินผลที่หลากหลายวิธีการจะช่วยให้ผู้สอนได้มองเห็นจุดด้อยข้อบกพร่องที่ควรปรับปรุงแก้ไข

3. ความต้องการการเรียนรู้ในด้านเนื้อหา รายวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและการสืบค้น มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ แบ่งเนื้อหาเป็น 6 หน่วย ได้แก่ หน่วยที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร หน่วยที่ 2 การรับสารเพื่อพัฒนาปัญญา หน่วยที่ 3 สารสนเทศและการสืบค้น หน่วยที่ 4 การอ้างอิงและการเขียนบรรณานุกรม หน่วยที่ 5 การเขียนรายงานทางวิชาการ และหน่วยที่ 6 การนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้า พบว่านักศึกษามีความต้องการการเรียนรู้ในด้านเนื้อหา รายวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและการสืบค้นโดยรวมไม่แตกต่างกัน

4. ปัญหา ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนการสอน นักศึกษาต้องการให้ปรับปรุงเนื้อหาให้ง่ายและมีรายละเอียดน้อยลง และมีความต้องการเอกสารประกอบการสอน

สรุป

การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและการสืบค้น ของมหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ ผู้วิจัยได้ตระหนักและให้ความสำคัญต่อการจัดการเรียนรู้ เน้นการสำรวจและประเมินผลจากสภาพการเรียนการสอนของนักศึกษาในปัจจุบัน และนำปัญหาหรือข้อเสนอแนะจากนักศึกษาไปปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาดังกล่าวให้มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน โดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นสื่อการสร้างความเข้าใจระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนให้มีทัศนคติอันดีต่อกัน เพื่อตอบสนองความต้องการการจัดการเรียนการสอนได้ตรงตามบริบท มุ่งเน้นพัฒนาศักยภาพการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งผลการวิจัยพบว่าความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพในการเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.81 ด้านความต้องการด้านเนื้อหาแบ่งเป็น 6 หน่วย ได้แก่ หน่วยที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร หน่วยที่ 2 การรับสารเพื่อพัฒนาปัญญา หน่วยที่ 3 สารสนเทศและการสืบค้น หน่วยที่ 4 การอ้างอิงและการเขียนบรรณานุกรม หน่วยที่ 5 การเขียนรายงานทางวิชาการและหน่วยที่ 6 การนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้า นักศึกษามีความต้องการโดยรวมไม่แตกต่างกัน ด้านข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ 1) ต้องการปรับปรุงเนื้อหาให้มีรายละเอียดน้อยลง อาทิ เช่น เนื้อหาในบทที่ 5 การเขียนรายงานทางวิชาการ

2) ต้องการจัดทำเอกสารประกอบการสอนให้สอดคล้องเหมาะสมกับรายวิชา

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. 2535. ความคิดสร้างสรรค์ หลักการทฤษฎีการเรียนการสอน การวัดผล ประเมินผล. โรงพิมพ์คุรุสภา, กรุงเทพฯ.
- บุญชม ศรีสะอาด. 2545. การวิจัยเบื้องต้นการพัฒนาศาสตร์. สุวีริยาสาส์น, กรุงเทพฯ.
- บุปผา สุวรรณไตรย์. 2549. การวิจัยมาลัยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านเหล่าป่าเป็ด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหาร. รายงานการใช้เอกสารประกอบการเรียนการสอน. ม.ป.พ., ม.ป.ท.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2530. การสร้างและพัฒนาแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์. สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- ลัดดาวัลย์ พิชญพจน์. 2537. การสอนทักษะและเทคนิคการสอน. ภาววิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏเทพสตรี, ลพบุรี.
- สมนึก ภัททิยธนี. 2544. การวัดผลการศึกษา. ภาควิชาวิจัยและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- สุรพันธ์ ต้นศรีวงศ์. 2538. การประเมินผลการสอน. สกายบุ๊กส์, ปทุมธานี.
- สุรพินท์ สุทธิจิรพันธ์. 2538. รายงานผลการสร้างเอกสารประกอบการสอน รายวิชา ส 053 ประชากรกับสิ่งแวดล้อม. ม.ป.พ., ม.ป.ท.
- ไสว พักขาว. 2542. การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. สถาบันราชภัฏจันทรเกษม, กรุงเทพฯ.
- อาภรณ์ ใจเที่ยง. 2540. หลักการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 2. โอ.เอส.พรินติง เฮาส์, กรุงเทพฯ.
- Cronbach, L.J. 1971. Essentials of psychological testing. Harper & Row, New York.